

MAG 2019

publicació especial
en motiu de la

3^A TROBADA XARXA DE LA TERRA

AL PENEDEÈS

SOBIRANIA i AUTOSUFICIÈNCIA

+CONTACTE xarxaterrapenedes@inventati.org
+TOTS ELS TEXTOS A xarxaterra.noblogs.org

EL SAÜC

El bon arbre que acompanyava sovint les cases de pagès i davant el qual és menester treure's el barret

Continuant amb la voluntat de presentar-vos un arbre dels que conformen el calendari celta Beth- Luis-Nion on cada període està representat per un arbre, aquest any hem triat Ruis, el Saüc. Arbre que tots hauríem de conèixer i que té una història entrelaçada amb la dels nostres ancestres.

El saüc (*Sambucus Nigra*) també conegut com a bon arbre a les nostres terres, és un arbre de caràcter arbustiu, de tronc curt i força ramificat. De fulla caduca, té un creixement ràpid i vigorós. Els brots de l'any són flexibles i vigorosos i van lignificant de mica en mica. Pot arribar a viure fins a cent anys i arribar fins als sis metres d'alçada, excepcionalment més i tot. El Saüc viu des del nivell del mar fins als mil metres. Agraeix terres humides, fèrtils i ombrívols com ara riberes dels rius o valls profundes; així i tot la seva rusticitat li permet adaptar-se a tota mena de sols com ara els calcaris, pedregosos, runes o fins i tot esquerdes.

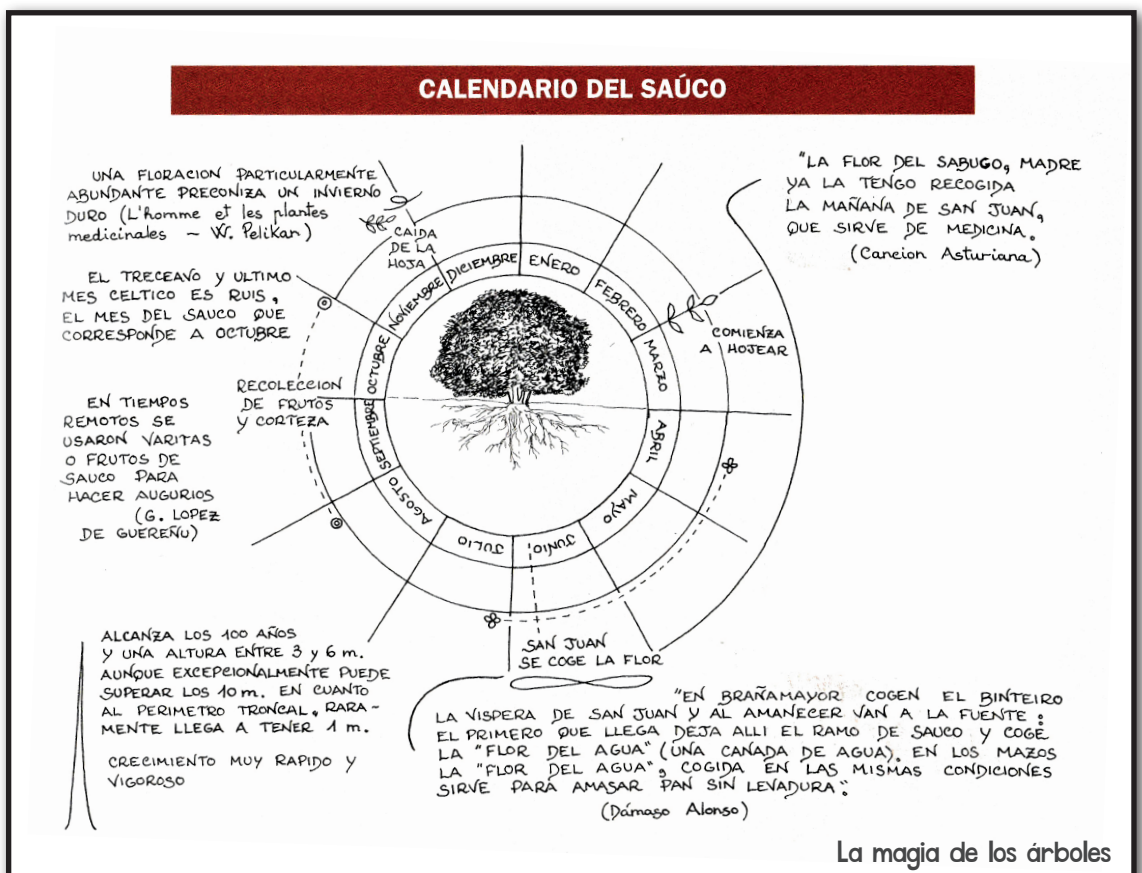
Les seves flors, aquelles característiques ombrel·les blanques estan formades per gran quantitat de petites floretes estrellades de cinc pètals. Aquestes donen lloc a uns fruits negres que fan les delícies de gran varietat d'ocells. Val a dir que quan són verds expressen certa toxicitat, com també les llavors, raó per la qual s'han de collir ben madurs.

És important no confondre el saüc amb l'Ebul *Sambucus ebulus* que tot i que se li atribueixen virtuts similars, els seus fruits poden ser causants de greus intoxicacions. L'Ebul és una planta que mai no arriba a arbust i que desprèn una ferum gens agradable.

TEXT ELABORAT
AMB INFORMACIÓ DE:

*La magia de los árboles. Ignacio Abella. 2001

*Plantas medicinales. El Dioscórides renovado. P. Font Quer. 1979.

Virtuts del saüc

El saüc és un arbre d'una vitalitat extraordinària, després de tallat o cremat es tornarà a desenvolupar en poc temps gràcies a un sistema radicular molt desenvolupat i al seu creixement explosiu. El Saüc dóna salut a terres amb excés de matèria orgànica i massa humides accelerant els processos de descomposició i bombant aigua a l'atmosfera. És per aquesta raó que una pila de compost que descansi a la seva ombra madurarà ràpidament.

Diuen també que foragita insectes, ratolins i talps, i els forats de les seves branques podades anualment serveixen de niu per a vespes predadores de pugons, erugues, cotonets i d'altres. Així mateix és un bon rebost d'aliment i medicina per a animals i persones.

FULLES

El Saüc floreix a l'abril i les flors es cullen al maig. Fresques es poden consumir bullides, val a dir però que simplement arrebossades i fregides són un entrant deliciós. Si les volem assecar ho hem de fer a l'ombra i en lloc ventilat a fi que conservin el seu color blanc crema, una mica més esgrogueït que quan són fresques. En infusió al 2% són un excel·lent sudorífic i calmant de la tos. Aquesta mateixa infusió serveix per a netejar els ulls. Glopejada desinflama les genives i fent gargarismes ajuda a combatre les angines.

Les fulles es cullen en els brots de l'any també al maig. Són també sudorífiques en infusió a l'1%.

ESCORÇA

L'escorça fóra bo arrencar-la a la tardor, en branques de dos anys. S'ha de treure la part exterior fins que ens surti la part viva i tendre d'un color verdós, aquesta se separa i s'asseca. Macerant l'escorça fresca en vi blanc, 250 grams per litre durant quinze dies va bé contra l'hidropesia, i reduint la dosi a 150 grams s'aconsegueix un efecte diürètic.

FRUITS

Els fruits es cullen a finals d'estiu, quan ja són ben madurs. Contenen sucres, àcids orgànics i vitamines A i C entre d'altres components. Es poden aixafar i extraient les llavors consumir el suc fresc o cuinat amb sucre i canyella. El conegut rob de Saüc es prepara amb una lliure d'aquest suc i dues lliures de mel coent-lo fins a aconseguir una consistència de xarop i colant-lo després.

Aquestes són algunes de les virtuts del saüc, n'hi ha més, i aquest és, en definitiva el saüc, el bon arbre que abans acompanyava sovint les cases de pagès on li tenien gran estima i davant el qual diu un refrany alemany és menester treure's el barret. ■

Esperem que aquestes ratlles serveixin per, a través dels arbres, recordar el lligam amb la vida, amb allò que ens envolta que és l'univers mateix i que tenim tan oblidat en un món de consum i frenesi.

La Tartana

Projecte agroecològic i cooperativista a Collserola

La masia del segle XIV ha esdevingut els darrers 15 anys un mur de contenció contra l'especulació immobiliària i l'abandonament de l'activitat reproductiva de les masies del Parc Natural on actualment només hi ha una vintena d'explotacions agrícoles, ramaderes i apícoles.

- La nostra
- aposta per
- a solucionar
- col·lectivament
- les dificultats
- de l'accés a
- l'habitatge
- és que la
- propietat sigui
- col·lectiva
- i que les
- persones que
- hi visquem i
- desenvolupem
- projectes
- productius
- tinguem dret
- a us

Aquest any hem presentat La Tartana, nom amb què quatre nuclis familiars prenem l'opció de constituir una cooperativa d'habitatges en cessió d'ús a Molins de Rei de la masoveria on fa 15 anys que hi vivim. Proposem que la cooperativa de serveis financers Coop57 compri la finca de 50 hectàrees perquè volem viure a pagès i de pagès, generant projectes d'autoocupació per produir aliments a través dels cultius d'horta i fruita i l'elaboració artesanal de pa amb forn de llenya així com tenint cura del bosc i d'un ramat de cabrum.

Amb la compra de la masia volem desenvolupar l'espai comunitari per a activitats, actes, jornades i formacions per a entitats i moviments socials. La nostra aposta per a solucionar col·lectivament les dificultats de l'accés a l'habitatge és que la propietat sigui col·lectiva i que les persones que hi visquem i desenvolupem projectes productius tinguem dret a ús. És també una oportunitat de blindar Can Bofill d'una forta especulació immobiliària que està convertint Collserola en una residència de luxe: masies al voltant han estat comprades amb aquesta intenció i actualment es venen/lloguen per 2 milions d'euros/6000 € mensuals.

Can Bofill és el centre neuràlgic de la PACA

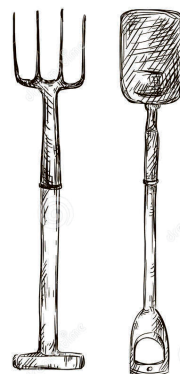
El projecte agroecològic de Can Bofill pren com a referent les AMAP (del francès Associació per al Manteniment de l'Agricultura Pagesa) i els Centres Socials Autogestionats. D'aquesta manera neix la PACA (Acord per a la Producció i el Consum Agroecològic), un acord establert amb l'objectiu de buscar noves formes de relació entre agricultors i consumidors.

La PACA té com a objectius la creació de circuits curts de consum, producció agroecològica, corresponsabilitat entre productors i consumidors, no intermediació i presa de decisions de manera assembleària fruit d'un assaig constant d'alternatives en les relacions entre la producció i el consum.

La Tartana, gens contemporània

Una tartana és un vehicle antic, una mena de carro amb rodes de fusta, de tracció animal, un sistema de transport col·lectiu on la gent seu en dues bancades encarades cobertes per una vela, de ritme més aviat lent, atrotinat, gens contemporani i que actualment aixecaria la sorpresa dels vianants i fins i tot el desig de pujar-s'hi...

Just a tocar del barri de Can Bofill, en fer el darrer revolt i intuir la presència de la casa hi ha una font, amb dues bancades encarades i cobertes per una volta: és la font de la Tartana de Can Bofill. ■

**+ INFORMACIÓ
I CONTACTE**

canbofill.coop
latartana@canbofill.coop

Un món rural innovador!

Fa pocs anys que quan els universitaris parlen del món rural ho associen amb la paraula "innovació".

Autora: Darnay Soazig

Després de l'època de l'èxode rural (1930-1980), de l'expansió del model agrícola industrial i del regne del tractor veiem aparèixer un nou tipus de població: urbanites amb somnis i ideals, amb ganes de tornar a tocar la terra i viure d'ella, néts que han marxat de la seva terra i que tornen després d'anys treballant en un despatx sense plaer...

Les noves tecnologies i Internet han permès a part dels treballadors triar el seu espai de vida, muntant el seu despatx a casa, amb un jardí per a la canalla. A vegades va més enllà i somien amb un canvi de vida i un projecte d'autosuficiència.

Però, com accedir a la terra?

Les grans estructures agrícoles tenen les xarxes i la capacitat financera per captar les poques terres que estan a la venda. Els particulars o joves agricultors, que no han heretat propietats o que necessiten créixer, estan obligats a llogar o a desplaçar-se lluny per trobar terrenys. Deixem-ho clar: assumir una explotació agrícola és un repte, quan es volen aplicar noves teories i nous sistemes (permacultura, agro-silvicultura, MRE, biochar ...). Es necessita temps per adaptar-los a la realitat del lloc i trobar el seu equilibri. Si es vol vendre els productes, cal trobar el mercat apropiat per valorar la seva feina però no tots els agricultors són bons comercials...

En paral·lel, creix la noció de comunitat

La cooperació i la inventiva són les forces del món rural. Massa lluny per a beneficiar-se dels ajuts de l'Estat o dels serveis, o massa poca densitat de població. Els pobles han de proposar activitats per passar el temps a l'hivern, o per diferenciar-se prou per a crear una microeconomia a prop de l'autosuficiència. Destaca també la creació de comunitats al voltant d'un mateix projecte per a unir forces i terres i aconseguir la qualitat de vida amb la qual se somiava.

L'escala reduïda de la comunitat permet una participació directa i un model democràtic on tothom se sent interessat i identificat. Una aliança es crea més enllà dels interessos individuals.

Algunes associacions, reunint professionals i intel·lectuals molt involucrats, donen suport a les iniciatives amb propostes de formacions, creació de botigues i xarxes de consum. Perquè més enllà del projecte agrícola en si mateix, es tracta de desenvolupar un altre model social i sobretot de la capacitat de crear un nou sistema econòmic. Som nosaltres els actors d'aquest canvi. L'objectiu és aconseguir que la lògica s'expandeixi pels barris urbans (va començar), però que no es faci només per falta de recursos sinó per convicció personal. ■

¿La pagesia en disputa?

Diferentes imaginarios en Cataluña

El text que es mostra a continuació és un resum del text complet, el qual, juntament amb la bibliografia es troba disponible a <https://xarxaterra.noblogs.org/post/2019/04/12/pagesia-en-disputa>

Autoras: Agata Hummel & Paula Escribano

Parece ser que en la actualidad en Cataluña no existe acuerdo acerca del significado del término *pagès/a* o campesino/a. Lo que para unas personas es una figura ligada al trabajo de la tierra, para otras es una imagen que ya solo se encuentra en el pasado. Hay quien opina que *pagès/a* es sinónimo de agricultor/a, y hay quien vive del campo y le parece un insulto ser denominado *payés/a* por entender que es sinónimo de persona inculta. Por el contrario, hay para quién el término *pagès/a* “se le queda grande”. Personas que piensan que no están a la altura de recibir semejante etiqueta, por todos los conocimientos que esta denominación lleva implícita.

Las reflexiones que presentamos aquí son unas primeras ideas fruto aún inmaduro de nuestra investigación antropológica llevada a cabo entre diciembre 2018 y marzo 2019 en Cataluña, con algunos contactos previos desde el año 2014. Guiadas por el interés de comprender en qué contexto legal se desarrollan las prácticas orientadas a la auto-suficiencia de los pequeños núcleos neo-rurales o *neo-pagesos* catalanes¹, pronto nos dimos cuenta que existían diferentes formas de entender *qué significa ser pagès/a*. Pensamos que esta falta de acuerdo es resultado de diferentes imaginarios acerca de cómo se supone que debe de ser la agricultura y la ganadería, hacia que tendencia económica deben de estar orientadas y qué diseño del paisaje debe de tener Cataluña, es decir, qué usos deben de tener las tierras. Nos preguntamos, ¿de qué manera conviven estos imaginarios, si es que lo hacen? y ¿qué factores son los que influyen tras la forma que están tomando?

¹ Entre los neo-rurales los *neo-pagesos* son aquellos que orientan su forma principal de subsistencia a la agricultura o a la ganadería (cf. Chevalier, 1993).

- ¿Quién modela el paisaje de todo lo que ves por la carretera? Lo maneja la agricultura, no los agricultores, lo manejan los técnicos que te dicen qué sembrar, las revistas que te crean necesidades o las cooperativas que te suben los precios.

- Si bien lo que definía a un *pagès* era la vinculación entre la persona y su medio de subsistencia, desde la administración lo que está en valor es la capacidad de las personas para hacer de la agricultura un negocio.

“Pagès es el hombre libre que cuida, estima y vive de la tierra”

La primera definición a la que nos aproximamos proviene de personas que encuentran en la agricultura y la ganadería su principal medio de vida. A menudo son colectivos o individuos que forman parte de redes de apoyo mutuo. Personas de todas las edades, frecuentemente jóvenes pero no solo. Algunos vinculan su actividad en el campo con la lucha política por la autonomía, la dignidad, la autosuficiencia y la autogestión. Otros solamente buscan una forma de subsistencia que esté de acuerdo con sus preferencias y valores en la vida.

Entre ellos, encontramos casos de personas que han realizado una movilidad ciudad-campo (*neo-pagesos/es*), pero también hay quién ha vivido toda su vida en el campo. En ocasiones estas personas primero han ido del campo a la ciudad para estudiar, pero luego han vuelto dispuestas/os a retomar el oficio de (generalmente) sus abuelas y abuelos. Para estas personas el *pagès/a* “es el que tiene de todo”; es decir, cultiva un poco de todo para poder ser lo más autosuficiente posible.

El caso de Olav ilustra esta forma de pensar y vivir el campo. En su opinión la imagen del *payés* como hombre libre que cuida, estima y vive de la tierra no es una idea nostálgica, es que es la mejor manera. “*Para mí, no hay otra manera mejor de hacer que sembrar de todo y hacer muchas cosas, hacer venta directa y aprender*”.

Al tratar de recuperar los *métodos pagesos de trabajar el campo*, las personas son conscientes que el modelo que representan no es mayoritario, sino todo lo contrario; se insertan en un contexto “hostil”, dominado por la lógica de agricultura industrial y la búsqueda de beneficio en forma de capital.

¿Quién modela el paisaje de todo lo que ves por la carretera? Lo maneja la agricultura, no los agricultores, lo manejan los técnicos que te dicen qué sembrar, las revistas que te crean necesidades o las cooperativas que te suben los precios (Olav, sobre los 32 años. Entrevista 2019).

Para los *neo-pagesos* y los que llevan toda la vida reproduciendo la *tradición pagesa* existe una diferencia clara entre el *pagès* y el agricultor. Para Olav, la diferencia se encuentra en la *vinculación* entre la persona con la tierra o los animales con los cuales trabaja.

“Podemos encontrar el agricultor profesionalizado y el que no lo está”

Otra forma de abordar lo que significa ser *pagès* proviene principalmente de las administraciones públicas y escuelas agrarias, así como de las personas que se dedican a la agricultura y ganadería intensiva. Desde esta perspectiva, el término *pagès* queda relegado a una etiqueta de venta que por ejemplo es utilizada cuando quieren acercar al consumidor a puntos de distribución en el campo. Esta forma de utilizar el término *pagès* pone en juego un imaginario colectivo en el que la figura del *pagès* se encuentra idealizado y por lo tanto no contempla la realidad de la situación de esta forma de vida.

La persona que trabaja y vive del campo desde este imaginario no es un *pagès*, sino un agricultor. Una persona formada para realizar tareas tanto administrativas como propias del campo, que domina las nuevas tecnologías y cuyo oficio está a la altura en salarios y condiciones laborales al del resto de la sociedad. Por lo general las personas que se dedican al auto-aprovisionamiento quedan fuera de esta definición de agricultor/a profesionalizado. Si bien lo que definía a un *pagès* desde la primera forma de aproximarnos a este término era la *vinculación* entre la persona y su medio de subsistencia, es decir el campo y los animales, lo que observamos es que desde este segundo imaginario lo que está en valor es la capacidad de las personas para hacer de la agricultura un negocio.

- A la figura del
- *pagès* se le
- predispone una
- cierta autonomía
- frente a la
- sociedad y al
- mercado, dada
- su relativa
- capacidad
- autosuficiente
- respecto a la
- alimentación,
- pero también a
- la organización
- social local, es
- decir los *pagesos*
- son capaces de
- mantener unas
- costumbres
- independientes
- del resto de la
- sociedad.

“Cómo compatibilizas lo tradicional con la normativa...”

La coexistencia de la forma de entender la payesía como un estilo de vida que veíamos al principio, con las normativas estatales o europeas es difícil. La primera refleja una experiencia local acumulada a través de varias generaciones de convivencia del hombre/mujer con su medio natural y los animales. Las segundas tienen que ver con la globalización del mercado agrícola y la mercantilización de la agricultura. Esto se encuentra unido a las experiencias sobre todo relacionadas con el concepto de “bienestar animal” y los “peligros” sanitarios detectados y conceptualizados desde la perspectiva del pensamiento tecnológico moderno.

Para una parte importante de la población rural catalana, y para algunas administraciones, la figura del *pagès* representa una tradición nacional. La matanza del cerdo en casa es por lo tanto, un símbolo de la *pagesia*. Mientras que algunos de los representantes de la administración expresan una cierta comprensión acerca de esta postura, entienden también que Catalunya depende no solo de España sino también de la Unión Europea que dicta las normativas.

La figura del *pagès* vista desde la literatura

Desde la corriente de los estudios sobre la *pagesia* (*peasant studies*), ligada principalmente a la Antropología Social y Cultural, se vincula el surgimiento del fenómeno del campesinado con la creación de el Estado como forma de organización social (Wolf 1966). Esta forma de organización genera, entre otras circunstancias, la apropiación de los excedentes de la *pagesia* por los grupos de poder, las élites. En la actualidad, esta apropiación se continúa dando desde la economía de mercado en forma de impuestos o la estipulación de los precios de venta de las producciones o de los factores de producción adquiridos fuera de la granja, por nombrar algunos ejemplos.

Por otro lado, a la figura del *pagès* se le predispone una cierta autonomía frente a la sociedad y al mercado, dada su relativa capacidad autosuficiente respecto a la alimentación, pero también a la organización social local, es decir los *pagesos* son capaces de mantener unas costumbres independientes del resto de la sociedad.

En la literatura se entiende al *pagès* o campesino desde una situación de *autonomía dependiente* (Narotzky 2016), enfrentado ante el dilema de cubrir las necesidades del hogar por un lado, y las demandas exteriores por el otro (Wolf 1966). En las ocasiones en las que las demandas exteriores y/o la situación en el mercado posicionan al *pagès* en una situación en la que no es capaz de cubrir las necesidades del hogar, este acude a la auto-explotación y/o a la diversificación de sus medios de subsistencia, generalmente vendiendo su fuerza de trabajo mediante un trabajo asalariado, para poder así mantener su estilo de vida. Sin embargo, si esta auto-explotación llega a su límite, el trabajo externo no se encuentra disponible y la presión de los grupos de poder y del mercado es muy fuerte, los *pagesos* escogen la protesta o la rebelión (Scott 1976, Wolf 1969) como forma de cambiar las condiciones sociales que les hacen imposible la subsistencia.

Conclusiones

A través de los discursos que vamos recogiendo, podemos ver cómo el término *pagès* no sólo se usa como una etiqueta que hace referencia a personas con un estilo de vida, sino que además conlleva toda una serie de imaginarios que revelan formas diferentes de entender la economía humana y formas diferentes de entender cómo se supone que debe de ser la agricultura y la ganadería en el mundo rural en Cataluña.

Pensamos que esta falta de acuerdo no es fortuita, sino que pone de relevancia lo que la literatura lleva mostrando desde comienzos del siglo XX, una asimilación de las formas de subsistencia relativamente independiente de la economía del mercado y el avance del neoliberalismo, llegando a los rincones donde todavía podíamos encontrar otras formas de producción diferentes a la capitalista.

Podemos ver que si bien existe una convivencia entre los diferentes imaginarios de *qué papel ha de jugar la figura del pagès en Cataluña*, no estamos ante una convivencia igualitaria. Las administraciones públicas y ante el ejercicio de la ley, pueden sancionar y restringir los usos y costumbres que se encuentran asociados a las prácticas de auto-subsistencia, como es el caso de la matanza del cerdo.

En esta convivencia, encontramos que las lógicas “legales y científicas” se encuentran más aceptadas bajo la forma de organización del Estado-Nación, en un contexto liderado por la economía de mercado. Las lógicas del conocimiento popular sin embargo, son relegadas al pensamiento mítico o religioso, devaluado desde la perspectiva de la razón moderna. ■

TEXT COMPLET:

<https://xarxaterra.noblogs.org/post/2019/04/12/pagesia-en-disputa>

Cap planta neix a l'atzar

Els agrònoms de la Mesopotàmia dels segles II i IV determinaven la fertilitat dels sòls a partir de les adventícies que hi creixien i d'una anàlisi sensorial que incloïa la vista, el tacte, el gust i l'olfacte.

- Una llavor
- germina
- perquè troba
- en el sòl i en
- el medi les
- condicions que
- permetran
- que la futura
- planta
- sobrevisqui

Les llavors tenen la capacitat de retardar el moment de la germinació, esperant unes determinades condicions. Així, la presència o absència d'una planta o el seu estat ens informa de:

- la geologia, el clima, la hidrologia,
- de l'estructura de la capa arable;
- de la vida dels bacteris del sòl, aeròbics/ anaeròbics;
- de les pràctiques humanes presents o passades;
- de l'entorn vegetal: competitivitat o afavoriment;
- d'estímuls determinats: sucus gàstrics, foc, impactes, llum, etc.

(Algunes) plantes bioindicadores

Gram
En zona mediterrània, greu compactació del sòl i pèrdua d'humus

Blet pudent
excés de potassi (K)

Verònica heurifòlia
excés de matèria orgànica carbonada amb tendència a esdevenir fòssil

▲ Melcoratge
◀ Xenixell
sòl en perill d'erosió

Algunes de les plantes silvestres més comunes i el tipus de sòl on solen aparèixer

Corretjola: sorrenc; encrostat
Pastanaga silvestre: sorrenc; alcalí; baixa fertilitat
Borrissol: alta fertilitat
Xicòria: argilós; alta fertilitat
Llengua de bou: humit; àcid
Fumària: alt en potassi

Candelera: àcid; baixa fertilitat
Ortiga petita: humit; àcid
Plantatge: argilós; humit; àcid, Alt pH, compactació
Bossa de pastor: sorrenc
Trèvol: nitrogen baix
Panissola: drenatge pobre

Conxita Pijuan:
«Per ser
remeiera es
necessita ser
romàntic, amant
de les herbes,
de les tradicions
i tenir molta
paciència».

Som a mitjans d'abril, la primavera és un esclat, i després de resseguir in comptables esparregueres buscant fer un bonic farcell... treu el cap un majestuós saüc amb totes les seves flors blanques al vent a la riba del torrent.

És el bon arbre. Així l'anomenaven els antics, que es treien el barret saludant-lo. I és que tot ell són recursos i medicines: l'arrel per guarir les mossegades de serp; l'escorça per cicatritzar ferides; les fulles com a adob per sembrar amb els grills de les patates i collir-ne mes; els fruits per a xarops i melmelades; les flors per assecar pulmonies o curar els ulls plorosos, per menjar arrebossades amb ou o fer un cava d'allò més bo... i així un no parar.

El saüc ressona amb força per tots els seus usos i propietats medicinals, dependent de quina part utilitzem. Ho expliquem de na Conxita Pijuan, la famosa remeiera de les Gavarres.

Potser el més interessant és la relació de la població rural amb aquest arbre medicinal: no es podia arrancar amb perill de morir-se el bestiar de casa i tenir-lo a prop era tranquil·litat per la salut de la llar perquè la profunditat del bosc vivia a prop nostre... Per sort encara el tenim entre nosaltres i en podem gaudir.

Saüc!

1 Un bolet de forma estranya fa furor a tot Espanya.

2 Segons el dir de la gent hauria vingut d'Orient.

3 Hi ha qui creu que és, a la fi, una broma d'en Dali.

4 Altres que és, salta a la vista, propaganda comunista...

5 També es diu que si la secta hi té una part molt directa...

6 Sort que un metge d'Arequipa amb tots els detalls explica

7 que el va heretar d'un nipó que va rebre del carpó.

8 El portà a la nostra terra quan es va acabar la guerra.

9 I ací comença la història d'aquest bolet ple de glòria.

10 El suc d'aquest hongro-mina tè per nom teo-micina.

11 Ho cura tot: ulls de poll, cor agre, la grip, el goll,

12 les picors de tota mena i fins els dolors d'esquena.

13 I pel letge? La carabata; un ho conta i mai acaba.

14 Un cas molt greu, comprovat, d'un pacient que s'ha curat.

15 un senyor que viu al Clot i patia mal de pot

16 d'abusar, sense reserves, de les llauens de conserves.

17 Cura el mal humor, les penes i desembussa les venes.

18 Es un bàlsam pels brians i cura també els peus plans.

19 A les sogres malcarrades les deixa molt canviades.

20 Rejovenix, fa pair, i ademés, ja no cal dir,

21 té una acció clara i directa especialment sobre el recte.

22 La gent el pren a tot drap doncs es veu que no té cap

23 efecte especial nociu. No deixa microbi viu

24 i ademés també refresca i és molt bo per la ventresca.

[CONTINUARÀ]

contacte: xarxaterrapenedes@inventati.org
tots els textos a xarxaterra.noblogs.org

